

Ոչ առևտրային կազմակերպությունների կամ նրա առանձին ներկայացուցիչների գործունեության շրջանակներում դրամահավաքը կարող է իրականացվել երկու հիմնական եղանակով՝ ինքնաֆինանսավորմամբ և արտաքին աղբյուրներից ֆինանսական աջակցություն ստանալու միջոցով: Դիտարկենք դրամահավաքի ներքին տիպի տարբերակը:

Ինքնաֆինանսավորումը ներառում է պլանավորված ծրագրի իրականացման համար հատկացված միջոցների ձեր սեփական ներդրումը: Անդամավճարների միջոցով կարելի է հասնել ինքնաֆինանսավորման:

Ճանապարհը նոր չէ, բայց ներկա տնտեսական իրավիճակում ներդրումները չեն կարող մեծ լինել, հետևաբար չեն կարող երաշխավորել բավարար ֆինանսավորում: Շատ ասոցիացիաներ և ոչ պաշտոնական ասոցիացիաներ սահմանում են անդամավճարներ: Սա մեզ թույլ է տալիս աջակցել հրապարակումներին, կազմակերպել սեմինարներ և կոնֆերանսներ և տրամադրել տեղեկատվական աջակցություն իր անդամներին: Որպես ինքնաֆինանսավորման տարր՝ մենք կարող ենք առանձնացնել կազմակերպչական վճարները, որոնք ներդրվում են համաժողովի մասնակիցների համար: Այսպիսով, տարբեր տեսակի մուծումները, որոնք կանոնավոր կամ մեկանգամյա գործողություններ են, կարող են դրամահավաքի գործիք հանդիսանալ՝ ծածկելով սոցիալապես նշանակալի ծրագրերի իրականացման ծախսերը:

Բարեգործական միջոցառումների իրականացումը որպես ինքնաֆինանսավորման աղբյուր կարող է դասվել նաև դրամահավաքի գործունեության շարքին: Դրանք կարող են լինել համերգներ և մարաթոններ, վիճակախաղեր, ապրանքների կամ ատրիբուտների վաճառք (կրանշաններ, պաստառներ, կաչուն պիտակներ, շապիկներ և այլն) ՀԿ-ի խորհրդանիշներով, եթե այն հայտնի է տարածքում և այլն:

Օպտիմալացումը ենթադրում է, որ նոր ռեսուրսները չեն ներգրավվում, այլ ավելի զրազետ կառավարվում են առկա ռեսուրսներից: Ծախսերի օպտիմալացումը կարող է իրականացվել ավելորդ ծախսերի վերացման, անհրաժեշտ ծախսերի կրճատման և այլնի միջոցով:

Ծախսերը կարող են կրճատվել խնայողությունների, ծախսերի ամբողջական վերացման, այլ կազմակերպությունների հետ կիսվելու, ծախսերի վերակառուցման և ավելի շահավետ մատակարարների որոնման միջոցով:

Ինքնաֆինանսավորման մեկ այլ տարբերակ գումար վաստակելն է: Դա անելու համար դուք կարող եք տրամադրել տարբեր տեսակի վճարովի ծառայություններ (տեղեկատվության տրամադրում, վերապատրաստման սեմինարների անցկացում); իրականացնել պայմանագրային աշխատանք (փորձաքննություն, փորձաքննություն, հետազոտություն): Այս գործունեությունից ստացված միջոցները հետագայում օգտագործվում են նախատեսված ծրագրի իրականացման համար:

Արտաքին դրամահավաք. Դրամահավաքի ֆինանսական կողմն ապահովելու երկրորդ ճանապարհը արտաքին աջակցություն ստանալն է դրամաշնորհի տեսքով:

Ֆինանսական օգնություն կարելի է ստանալ օտարերկրյա հիմնադրամներից: Արտասահմանյան ֆոնդերից միջոցներ ստանալը հեշտ չէ, քանի որ մրցակցությունը շատ ուժեղ է: Միջոցների բաշխումը տեղի է ունենում մրցակցային հիմունքներով խիստ ընտրության գործընթացի միջոցով, և ստացված միջոցները կարող են ծախսվել միայն նշված նպատակների վրա:

Միջոցները կարելի է ձեռք բերել տեղական բյուջեից: Գումար վաստակելու այս դժվար մեթոդը դեռ չի կարելի կանոնավոր կերպով անել, բայց երբեմն այն տալիս է արդյունք: Ամենից հաճախ դա տեղի է ունենում, երբ վարչակազմն ինքը շահագրգռված է ձեր կազմակերպության կողմից անցկացվող միջոցառումով: Բայց եթե նույնիսկ ձեզ բախտ վիճակվի մտնել «ֆինանսական գիծ», փաստ չէ, որ դրա համար բյուջեում գումար կլինի:

Միջոցներ այլ ազգային հիմնադրամներից: Նման միջոցները կարող են լինել և՛ արտաբյուջետային, և՛ ներառված բյուջեում, գործում են տարբեր մակարդակներում և կառավարվում են տարբեր կառույցների կողմից՝ հանձնաժողովների, ակիմատների կամ հիմնադրամի խորհրդի կողմից (օրինակ՝ CPGI): Այստեղ ավելի հեշտ է ֆինանսավորում ստանալ, քան բյուջեից, քանի որ հիմնադրամի գումարները նպատակային են: Այսպիսով, միջոցներ կարող են լինել

բնապահպանական կրթական ծրագրի, մեթոդական գրականության հրատարակման և որոշ գործնական գործունեության համար:

Կառավարության նպատակային ծրագրերին մասնակցությունն ապահովում է նաև ֆինանսական միջոցների բաշխումը: Օրինակ, երիտասարդության աջակցության ծրագիրը կարող է ֆինանսավորել դպրոցականների բնապահպանական գործողություններ կամ բնապահպանական միջոցառումներ, որոնց կմասնակցեն երիտասարդները. Բնապահպանական ուղղվածություն ունեցող արտադրությունը կամ գյուղատնտեսությունը կարող են լավ տեղավորվել փոքր բիզնեսին աջակցելու ծրագրի մեջ: Նման ծրագրերը կառավարվում են համապատասխան գերատեսչությունների կողմից, իսկ տեղում ստեղծվում են հատուկ հիմնադրամներ:

Դրամահավաքը մեր երկրի համար միջոցներ հայթայթելու անսովոր միջոց է: Այն իրականացվում է տարբեր ձևերով՝ նպատակային կոչերով (ինչպես անհատներին, այնպես էլ կազմակերպություններին), հատուկ միջոցառումների ժամանակ: Քաղաքացիները կարող են փոքր և մեծ նվիրատվություններ տալ: Նրանք կարող են դա անել մեկանգամյա կամ շարունակական հիմունքներով, ինչպես «ուղիղ եթերում», այնպես էլ ինտերնետում: Աջակցություն ստանալու հստակ ընթացակարգեր չկան: Նախաձեռնությունը, որպես կանոն, գալիս է ՀԿ-ներից, իսկ պայմանավորվածությունները ձեռք են բերվում անհատական բանակցությունների կամ գանգվածային հաղորդակցության միջոցով:

Վերջին տարիներին դրամահավաքի ոլորտում ի հայտ եկած հիմնական միտումները վկայում են այն մասին, որ հիմնական դոնորները լինելու են պետությունն ու բիզնեսը: Հասարակական կազմակերպություններին աջակցությունը մեծ թափ է հավաքում ազգային, տարածաշրջանային և տեղական մակարդակներում, և ՀԿ-ները կարող են ստանալ պետական աջակցություն՝ մասնակցելով դրամաշնորհների և մրցանակների մրցույթներին, իրականացնելով պետական սոցիալական պատվերներ, տրամադրելով հատուկ սոցիալական ծառայություններ, ինչպես նաև մասնակցելով սոցիալական գաղափարների տոնավաճառներին և նախագծերը:

Պայմանականորեն դրամաշնորհ տրամադրող միջոցները կարելի է բաժանել երեք խմբի՝ պետական, կորպորատիվ և անկախ: Պետական միջոցները հետապնդում են իրենց ֆինանսավորող երկրի շահերը: Ուստի միջազգային և ներքաղաքական իրավիճակի իմացությունն այստեղ առավել քան երբևէ կարևոր է: Կորպորատիվ ֆոնդերն աշխատում են խոշոր ընկերությունների և կորպորացիաների համար, և նրանց շահերը որոշվում են հիմնականում այդ ընկերությունների և կորպորացիաների բիզնեսի զարգացմամբ: Անկախ հիմնադրամները կարող են միջոցներ ստանալ տարբեր աղբյուրներից, սովորաբար կոնկրետ ծրագրերի համար: Ըստ այդմ՝ նրանց շահերը կախված են դոնորների շահերից: Դրամաշնորհների համար մրցույթներին մասնակցելն ունի իր առանձնահատկությունները. Ընտրեք այն հիմնադրամը, որի ֆինանսավորման ուղղությունները և պայմանները լավագույնս համապատասխանում են ինչպես ձեր կազմակերպությանը, այնպես էլ մրցույթին ներկայացված նախագծին: Խնդրում ենք նկատի ունենալ, արդյոք այս հիմնադրամն աշխատում է ձեր տարածաշրջանում: Մանրակրկիտ ուսումնասիրեք դիմորդներին և նրանց դիմումներին ներկայացվող բոլոր պահանջները: